

سنہ : ۱

ماہ : ۱۳۳۲

صافی : ۲

دارالافتون

خفون فاہولتہ محمدیہ

حقوق ، سیاسیات ، اقتصادیات

ایک آبدہ برنر انور

ملك، مال و بيعك ماهيت حقوقه‌لری

بعض الفاظ وارد در كه هر يردده، هر زمانده، هر كس طرفدن قولانديقلری حالده معناری صوروله‌جق اولسه چوق كيمسه بيلمز. ايشته ملك، مال لفظلری ده اولنردندر. قانون مدني اولان مجله بيله بونلری يا كلش بيلديرييور. بو يا كلشلق على العاده بر كتابده اولسه‌یدی پك اوقدر اهميت ویرلمز، مؤلفنك خطاسنه حمل اولونور، سكوته كچشديرييله. بيليردی. حالبوكه مجله، اويله كليشي كوزل قلمه آلمش بر اثر دكل، دولت عليه‌نك ام‌القواينيدر. بويله مهم بر قانونده كوچك بردقتسزلك پك بيوك محذورلر توليد ايدده بيليركه مجله‌نك، مالك ماهيت حقوقه‌سني تعيينده واقع اولان سهو و غفلتي بوقيلدندر.

في الحقيقه بواثر سهو و غفلت، ايلك نظرده كوچك برشي ظن اولونورسه ده مسئله‌نك جهت قانونيه‌سي نافذ بر نظره تعميق اولوندقده بويوك بر خطا اولديغي تظاهر ايدر. آنك ايجوندركه بز بو خطايي، و آنك توليد ايدده‌جكي قانوني محذورلری كو سترمك ايجون بو مقاله‌ي تحريره مجبور اولدق. فقط مجله، ملك‌ده ماهيت حقوقه‌سني حقيقه تعريف ايتمه‌مش اولديغندن اصل بحثه كيرمزدن اول، ملكك معنای حقوقيسني تدقيق ايدده‌جكز:

مجله [۱۲۵] نجی ماده‌ده ملكي «انسانك مالك اولديغي شيدر» ديه تعريف ايددييور و بونكله بزه بيلديكمزدن فضله بر شي اوكرتميور. بو تعريف ملكك معنای لغوي‌سني -هم‌ده پك اكسيك اوله‌رق- بياندن عبارت اولوب هيچ بر ماهيت علميه‌ي حائز دكلدر.

بونكله برابر مجله، بو تعريفله شي مملوكي بيلديرييور، اصل ملكي يعنى مالك اولمق معناسني بيلديرييور. بر شيئك مملوك اولوب اولديغي بيلمك ايسه مالك اولمق مفهومى بيلمكه متوقف بولنديغي جهته اول امرده بونی بيلديرييلیدی، يا خود هيچ تعريف ايتمه‌مليدی.

بزم تدقيقمزه كوره ملك، لغته‌ايكي معناده استعمال اولونور. بری معنای مصدريسي كه مالك اولمق ديمكدر، ديكری مفعول معناسي كه مملوك اولان شي ديمكدر. مالك اولمق معناسنه ملك، لغته بر شيئي بروجه استبداد ضبط و تصرفه مقتدر اوله‌جق وجهله

دست استیلايه آلمقدر . مفعول معانسه ملك ده ، بوجه مشروح زیر تصرف واستیلايه آلتان بر شیدر . قاموسده (ملك) لفظك هرايكي معناده ميمك اوج نوع حرکه سبيله تلفظ اولونه بيله چكي كوستريلورسده مصباحده ايكنجی معناده ميمك كسريله اولديغی بیان ايدیلور . لسانمزده مشهور و زبانزد اولانده بودر . ايكنجی معناده ملك ، اسم ديمك اوله جفتدن معنای مصدری بی افاده مقصديله آخرينه یای مصدریه کتيريله رك « ملكيت » دینیر و « املاك » ديه جمعه نیر .

علم فقهده دخی بری معنای مصدریسی ، دیگرى معنای مفعولی اولمق اوزره ملكك ايكي معنای حقوقیسی واردر . معنای مصدریسی اعتباريله ملك ، انسان ايله برشی آره سنده بر اختصاص شرعیدن عبارتدرکه بواختصاص سبيله انسانك اول شیده علی وجه الاستبداد تصرفی مشروح و باشقه سنك تصرفی ممنوع اولور . بواختصاص شرعی یه « اختصاص حاجز » اطلاق ایدیلیر . بعضاده اختصاص شرعی تعبیری یرینه اتصال شرعی تعبیری ذکراولونور . معنای مفعولی اعتباريله ده ملك ، علی وجه الاختصاص مستقلاً تصرف اولونان شیدر .

بو اختصاص و اتصال شرعی بی ابتداء تثبیت ایدن یعنی بر شیده ملكيتی اساسندن تصحیح و اثبات ایلین شی ، احراز واستیلاي مشروعدر . احراز ، ملكك یكانه علت و مؤثری ، ملك ده آنجق آنك حكمی و اثریدر . بیع و هبه کي اسباب ايسه ملكك دكل ، تمليك اسبابیدر . اشیا ده اصل اولان اباحه اولدیغدن اموال مباحه یی احراز واستیلا ده هرکس متساویاً صلاحیتدار اولدیغی جهتله صاحبسز بر مال مباحده ، اونى اك اول کیم احراز ایلر ايسه آنك ملكی ثابت اولور ، آرتق باشقه سی طرفدن مداخله اولونا ماز . احراز ، مشروع اولمق ایچون احراز ایديله جك شينك باشقه سنك ملكيله مشغول اولمامسی لابددر . چونکه بر حیزده ايكي شاعلك اجتماعى تمتع اولدیغی کي محل واحده ايكي ملكيتك اجتماعه دخی امکان متصور اولدیغدن احراز ايله ملكيت ثابت اوله بيلمك ایچون محل احرازك ملكيتدن خالی بولونمسی و بناء علیه اموال مباحه دن اولمسی ضروریدر .

بیع ، هبه ، و صدقه کي اسباب تمليك و تملكه كلنجه : بونلر ايله حقیقتده ملك ثابت اولماز ، انتقال ثابت اولور . یعنی بونلر ابتداءً ثابت اولمیان بر ملكی اثبات ایتمز لر ، فی الاصل ثابت اولان ملكی بر مالکدن دیگرینه نقل ایدر لر . بر ملكك بر مالکدن دیگرینه نقل ایديله بيلمسی ايسه قبل النقل ثبوتنه متوقفدر ، بوده آنجق احراز ايله

حصوله كليز . بو مطالعه يه مبيدركه بيعك سختده احرازك عكسنه اوله رق مبيعك مملوك اولسي شرط قيلمشدر .

ارث كي سبيله ده خلافت ثابت و بناء عليه وارث ، ملكيتده متوفانك خاني و آنك مقامنه قائم اولور ، حتي متوفي بر حيات فرض اولونور . بونك ايچوندركه وارث ، مورثك عقد ايتديكي بيعي اقاله ايله ملك ، استرا ايتديكي ميعي عيب قديمك ظهورينه مبنى بايعنه رد ايتك كي حقوقه مالك اولور . بيع ، خلافتي مثبت اولمديغندن مشتري بويله برحق حائز اولماز . ملاحظات آنفهدن شو نتیجه تولد ايدنيوركه اسباب تملك اوچ نوعدر : برنجيسي ملكي مثبدر ، احراز كي . ايكنجيسي ناقدر ، بيع و هبه كي . اوچنجيسي ده خلافتدر ، ارث و وصيت كي

ايشته خلاصه عرض اولونان شو ايضاحات ايله ملكك معنای لغوی و حقوقی آكلاشلمش اوله جغندن ده زياده تفصيلات اعطاسنه لزوم كورولمه مشدر . بو مقاله دن مقصود اصلي ده مالك ماهيتني تشریح ، مجله نك تعريفه كوره ترتب ايده جك محاذير قانونيه يي تبين اولغله شمديده بو جهتي تدقيق ايده لم :

مجله ، (۱۲۶)نجي ماده سنده مالي ، طبع انساني مائل اولوبده وقت حاجت ايچون ادخار اولونه بيلن شيدر « ديه تعريف ايدنيور . كوروليوركه بو تعريفده ايكي قيد وار . برنجي قيد ، لاشه كي طبع انساني مائل اوليان شيلري ، ايكنجي قيدده برغداي دانه سي و بر آوچ طوپراق كي حين حاجتده انتفاع ايچون حفظه لايق اوليان شيلري و برده حيوانه ينمك و خانه ده او طور مق كي صرف معنوي و غير مادي منفعتي تعريفدن ، مال مفهومندن خارج بر اقق ايچون كتيرلشدر .

منفعت ، فقهای حنفیه يه كوره مال اولمديغندن ايكنجي قيدده بر شي ديئلمز سده تعريفده برنجي قيدده لزوم وارميدر ، يوقيدر ؟ بو نقطه ده بر آز توقف ايتك اقتضا ايدنيور . اول امرده شو جهتي عرض ايده يم كه طبع انسانينك ميلاني قضيه سي ، مانك تعيين ماهيتي امرنده بر اساس صحيح اوله ماز . بزه بوراده مالك بوتون افرادني جامع ، اغيارني مانع ، ثابت و غير متحول بر اساس لازمدر . طبایع مختلف اولدنيي جهته آنك ميلاني كيفيتي ده طبایعك اختلافيله متبدل ، نسبي و اضافي بر كيفيت اولوب ثابت و مستقر بروصف دكلدر ، دائما اشخاصه نسبتله تحوّل ايدر . بر شخصك طبعنه ملايم كلن بر شي ، ديكر بر شخصك طبعنه منافي دوشر . بو جهته بر ذاتك طبعتي بر شيئه مائل اولورده

دیگر بر ذاتک طبی آندن تنفر ایدر . بو خصوصده و همک ، محیطک ، زمانک ، کوره نیکک ، اعتیادات و تلقیناتک پک بویوک دخل و تأثیری واردر . بو اسبابه مبیدر که بر یرده ، بر قوم و ملت عندهنده طبی اوقشایان برشی ، دیگر بر یرده و فقط عین زمانده دیگر بر قوم و ملت عندهنده جالب نفرت اولور . حتی بر زمانده بر شخصک ، بر قومک طبعه مخالف اولان برشی ، دیگر بر زمانده ینه اوشخصک ، ینه اوقومک طبعه موافق اولمیه باشلار . شو حالده بر شخصه و بر قومه نسبتله مال عد اولونمیان برشی ، دیگر بر شخص و قومه ، حتی بر زمان صوکره عین شخصه و عین قومه اضافتله مالدن معدود اولق لازم کلیر . بناء علیه بویه متحول و غیر مستقر برشی ، مالک ماهیت علمیه سنی تعیینده صحیح و سالم بر اساس اوله ماز . بر چوق تردد و تشوشی موجب ، محاکمدن بر برینه میان حکمکر صدورینی مستوجب اولور . بوراده (طبع انسانیدن مقصد ، طبع سلیمدر) دیمکه ایشک ایچندن چیقيله ماز . بونی تعیین ایده جک بر مرجع سالم بولونمیدغندن بو سوزک ساحه تطبیقه یری یوقدر .

ثانیاً — شو ملاحظاتک جمله سنی غیر وارد عد ایده رک بوباید طبع انسانیک میلانی قضیه سنی صحیح و ثابت بر اساس اولق اوزره قبول ایده جک اولسق ، بو تقدیرده ده فقه حقیقه کندیلرینه مال اطلاق اولونان سولوک ، اییک قوردی ، حیوان و انسان کورده سی کبی غیر متمدن و وحشی انسانلرک بیه طبعه منافی اولان شیلرک ، حتی بالیق یاغی و هند یاغی کبی آغیر قوقوسی ، مستکره طعمی ایله معده بولاندیران و فقط صحت و حیات بشرک خادمی اولان نافع و مغدی مایعات و معالجات صحیه نک ، فابریقه لرده ، ماکنه لرده قوللانیلان پیس و آغیر قوقولی ، ایکنج یاغلرک و الحاصل زمانزده میلونلره بالغ اوله جق جیم ثروتلر تشکیل ایدن بر چوق شیلرک کافه سنه — طبع انسانی مائل اولمیه جنی جهتله — مال دیمه مک ایجاب ایده جک !! . . .

مثله ، یالکز مال لفظنک مدلولنی بیاندن عبارت قالسه یدی ، پک اوقدر بحثه دکری و معاملات نامه ضرری اولمازدی . بو خصوصده یورودیه جک مباحثاتک نتیجه سی ده لفظ مناقشه سندن عبارت قالیردی . حالبوکه کیفیت اوله دکدر ، بوندن چیقاجق نتیجه ظن اولوندیغندن زیاده ، همده پک زیاده مهمدر . چونکه مجله ، مالی بو صورتله تعریف ایتدکه قالمیور ، (۱۴۹) نجی ماده سنده «بیعک ماهیتی مالی ماله دکشمکدن عبارتدر» دیور ، (۲۱۰) نجی ماده سنده ده «مال اولمیان شیئی صامق و یا آنکه بر مال صاتون آلق باطلدر» حکمنی

ویریور . شو حالده آنفاً افراد وانواعی اجمالاً ذکر و تعداد اولونان اموال و اشیاك بیعی ویا آنلرله بر مال اشتراسی ، مجلهیه کوره باطل و غیر معتبر اولقی لازم کلیورکه بونک ترقیات صناعیهیه ، ثروت عمومیهنك انكشاف طبعیسنه و فعالیت بشریهیه نه بویوك بر حائل تشکیل ایده جکئی سویله مك زانددر ! . .

بو سویله اولقله برابر مجلهنك اصلی و مبنی علمی بولونان فقه حنفیهده موافق دکلدر . زیرا فقهای حنفیهیه کوره طبع انسانی مائل اولسون ، اولماسون دنیا ده نافع و آرزوق مقاصد بشریهیه خادم نه قدر شیلر وارسه آنلرك جملهسی مال ماهیتده داخل و بیعلری جائزدر ، حتی انسانك هرشیدن زیاده استکراه ایده جکی انسان کوبرهسی بیله فقه حنفیهیه مالدر و بیعی صحیح و معتبردر . مجله ، مالک تعریفه قید مذکور ی علاوه ایتمکله فقهای حنفیهنك تعقیب ایتدکلری اساسات فقهیه دن کلیاً آیرلش اولویور .

واقعا مجله ، (۲۱۰) نجی ماده سنده علی الاطلاق (مال اولیان شیئی صائمق باطلدر) دیمور ، بو عبارتهنك باشنه « بین الناس » قیدینی علاوه ایده رک « بین الناس مال اولیان شیئی صائمق باطلدر » دیور . احتمال که بوقیدك ظاهرینه و مفهوم مخالفنه باقهرق بین الناس مال عد اولونان و یوقاریده ذکر ی کچن شیلرك بیعی مجله جه دخی جائز اوله جئی فکرینه ذاهب اولانلر بولونور و بوده مجلهنك تعدیلنه قدر معاملات ناسی فساده نسبت ایتمه مك ایچون کوزل بر تأویل اولور ، شمذیلک تطبیقاتده یاییله جق باشقه بر چاره ده یوقدر . فقط مسئلهینی حقیله قانونك صراحتنه تطبیق ایتمك لازم کلیرسه ، - که محاکمک اساس وظیفه سی ده بودر ، - اوکی مجله جه مال عدا اولونمیان شیلرك صحت بیعی حقه ده صراحت کافی بولونمذینی جهته مالک مذکور تعریفی ایله بیعك تعیین ماهیتنه متدائر بالاده کی تعریف ، مجله ده محافظه موجودیت ایتدکجه قانونك صراحتی دائره سنده تطبیق احکامنه مأور اولان محاکم ، او مثللو شیلرك بطلان بیعیه حکمه مجبوردر .

ایشته بوتون بو محذورلر ، هپ مالک تعریفده طبع انسانی قیدینك وجودندن تولد ایدیور ، آنکچون بوقید، مقصدی اخلال ایدن حشو و مفسد قیلندندر ، تعریفدن اخراجی لازمدر . اگر مال ، « وقت حاجت ایچون ادخار اولونه بیلن شیدر . » دیه تعریف ایدلسه یدی ده « طبع انسانی مائل اولوبده » قیدی ذکر ایدلسه یدی ، او محذورلرك هیچ بری وارد اولمازدی . نه کیم مذهب حنفیه روایت ، ترجیح و تصحیح مسائل خصوصاً سنده

سوزلری سند و حجت اتخاذ اولونان سادات حنفیه طرفندن تألیف یدیلن معتبرات فقهیه ده بویه بر قید یوقدر .

واقعا مجله نك بوتعريفه، (اصول زدوی) شرحی (كشف) ایله (توضیح) شرحی (تلویح) ده عیناً تصادف اولونیور، فقط بونلرک ایکسی ده اصل فقه حنفی حقنه تألیف ایدلمش اثرلر اولماقلا برابر هرا یکسده ده بوتعريفك یاننده مالک ایکنجی بر تعریفی بیان ایدیلور که شودر: «مال، مصالح آدمیه ایچون خلق اولونان و حقنه بخل و امساک جاری اولان شیدر.» بوندن باشقه ینه بویکی کتابك دیگر بر محنده مجله نك تعریفندن قید مذکور خذف و اخراج اولونمشدر. ذاتاً تلویح كشف پیروی و آنك ملخصی اولدیندن کشفده نه مذکور ایسه تلویحده ده عین افاده و عین عباره ایله او محرردر. صاحب (كشف) ایسه هرا یکی تعریف حقنه (بویه دینلمشدر) دیه رك ایکسی ده باشندن آتیور، کندیسنجه هانکیسی ملتزم اولدیغنی بیلدیر میور. اصل فقه حنفیه احتیاجه، وثوق و اعتماد شایان اولان امهات کتب فقهیه ده ایسه مال، مختلف شکلدرده تعریف ایدلدیکی حالده هیچ برنده (طبع انسانی مائل اولان) قیدی مذکور دکلدیر.

امام برهان الدین سمرقندی مرغینانی [تاریخ وفاتی ۵۹۳ در] طرفندن جداً بر امام و فقیه یاقیشه جق بر صورتده بیوک براعتنا و تدقیق ایله وجوده کتیریلن و آندن صوکره تألیف اولان آثار فقهیه نك الك کزیده سی و جمله سنك مأخذی بولونان، حتی شهرته مبنی انگلیزجه ده عیناً ترجمه ایدیلن (هدایه) نام اثر کزینده مال، «احراز می ممکن اولان شیدر» دیه تعریف، شرحی (فتح القدر) ده «انسانك منفعت مطلقه سی ایچون خلق اولونان غیر آدمینك اسمیدر» طرزنده تبیین اولونیور. دیگر بعض کتب فقهیه ده ینه بو مآله فقط باشقه تعبیرلرله تعریف ایدیلور.

فقهای حنفیه نك مجتهدلرندن شمس الأئمة السرخسی [وفاتی ۴۸۳ یا خود ۴۹۰ ده در] (مبسوط) نامیه مشهور اولان اثر جلینده مالی هیچ تعریف ایتیور، بدایع صاحب علاء الدین کاسانی ده [وفاتی ۵۸۷ ده، زوجیه سی ده کندیسکی کبی فقیه ایمش] بدایعه مالی تعریف ایتیور. حتی بیعی، «برشی مرغوبی دیگر برشی مرغوب ایله بادلدر» دیه تعریف ایدیور. تنویر الابصار مؤلفی ده صاحب بدایعک اثرینه اقتفا ایله یور. مع هذا مشار الیهم بیعه متعلق مسائل فقهیه نك تعلیلات فقهیه سی آره سنده بر شئك مالی، آنجق ناسک مول و انتفاعیه تحقق ایده جکنی صراحة و مکرراً بیان ایدیورلرکه آنلرک بو

بیان آنندن مالك شو یولده تعریفی استنتاج اولونه بیلیر : مال، نافع اولان شیدر. یالکیز بر جهتی ناقص قالیور. چونکه بوتعریف، منفعتی دخی شاملدر. حالبوکه خانه ده اوتور مق، حیوانه بینمک کبی بر شیئک منفعت اطلاق اولونان غیرمادی فوائد معنویه سی، فقهای حنفیه عندنده مال دکلدر. بو جهته منفعتی تعریفک دائره شمولندن خارج بر افاق اقتضا ایدیور. شو حالده (شی) تعیرینک یرینه (عین) لفظنی اقامه، یاخود (مادی) وصفنی علاوه ایدره (مال نافع اولان عیندر یاخود شیء مادیدر) دیه جک اولورسه ق تعریف تمام وفقه حنفیه موافق اولور. ذاتاً صاحب هدایه ده بو نکته یه اشارت ایچون مالك تعریفنده « احرازی ممکن اولان شیدر » دیمشدر. چونکه احرار بر شیء اله کچیرمک دیمکدر. منفعت ال ایله طوتولور، بر یره قونور برشی اولمیدیغندن « احرازی ممکن اولان » تعیریه تعریفندن خارج قالیر.

منفعت حقیقه مالیدر، دکلدر؟ مسئله سی فقهای حنفیه ایله فقهای شافعیه آره سنده اوزون اوزادی یه مباحثاتی موجب اولمش مهم وباشلی باشنه بر مقاله یی اشغال ایدره جک مستقل بر مسئله در. صدددن آیرلماق ایچون بز بو مقاله ده آندن بحث ایتیه جکز. الحاصل مذهب حنفیه کوره بر شیده مالیت، تمول وانتفاع ایله ثابت اولور. بناءً علیه انساندن ماعدا دنیاده خلقک انتفاعنه صالح نه قدر مادی شیلر وارسه جمله سنه مال اطلاق اولونور. ناسک بر شیئی تمول و آنکه انتفاع ایله مسنه تقوم عرفی، انتفاعک شرعاً مباح اولمسنده تقوم شرعی تسمیه ایدیلیر. شو قدرکه (تقوم) تعیری اکثریا تقوم شرعی معناسنده استعمال اولونور. بو ایکی نوع تقوم آره سنده لزوم یوقدر، برینک وجودی، دیکرینک وجودنی استلزام ایتمز.

فی الحقیقه بونلر، اکثریا جتماع ایدرلر سه ده بعضاً ده افتراق ایدرلر. بر بغدادی دانه سی ایله شارابده (شراب) اولدینی کبی که بر بغدادی دانه سی، شرعاً انتفاعی مباح اولدینی ایچون مقومدر، لکن هیچ بر قیمت وفائده سی اولمیدیغندن ناس طرفندن تمول ایدلمدیکی جهته مال دکلدر. شارابده ناسک آنی تقویم و تمول ایتیمی سبیله مالدر، فقط شرعاً آنکه انتفاع کلیاً منع ایدلمش اولمسیله مقوم دکلدر. بعضاً ده برشیده بو ایکی نوع تقومک هیچ بری بولونماز. بو تقدیرده او شیئه مال ده دینمز، مقوم ده دینمز. لاشه، ایرین کبی که بونلر نه ناسک انتفاعنه صالحدر، نه ده شرعاً بونلره انتفاع مباحدر. بناءً علیه بونلر نه مالدر، نه ده مقومدر.

شو ایضاحات معروضه کو ستریور که فقه حنفیجه مالک ماهیت حقوقیه سنی تعیین ایدن
اساس، محله نك تلقیسی کبی طبع انسانیک میلانی مسئله سی اولیوب انتفاع ناس قضیه -
سیدر. بونک ده احتیاج ناس نظریه سته مستند اولدینی وارسته بیاندر .

بو بویه اولمقله برابر بو حقیقت فقهیه بی برقات دها تنویر و مجله نك، مبنی علیهی بولونان
فقه حنفیدن آیرلش اولدیغه دائر یوقاریده واقع اولان ادعای مسائل اصلیه فقهیه ایله اثبات
ایتش اولمق ایچون بر آزده بواساسه متفرع مسائل واحکام بیعیه دن بحث ایدیه جکزه. شویه که:
بیع، ایستر « مالی ماله دکشمکدر » دیه تعریف ایدلسین؛ ایستر « برشی » مرغوبی
دیگر برشی « مرغوب ایله مبادله در » دیه تعریف اولونسون، برشی نك بیعی، فقه حنفیجه صحیح
و معتبر اولمق ایچون اول امرده اول شیئ مال اولسی یعنی بین الناس انتفاعه صالح اولسی،
صوکرده اول مالک متقوم یعنی آنکله انتفاعک مشروع بولونسی مشروطدر. شو حالده برنجی
شرطه کورده مال اولمان، لاشه و ایرین کبی اصلا انتفاعه صالح بولونمان شیرلک بیعی
صحیح اولمایوب باطلدر. ایکنجی شرطه کورده شرعاً هیچ بر وجهله انتفاعی تجویز
ایدلین بر مالک بیعی صحیح دکدر. شاراب (شراب) کبی که بین الناس مال اولدینی حالده
هر نه صورتله اولورسه اولسون بلا ضرورت آنکله انتفاع، شرعاً ممنوع اولدینی ایچون
بیعی جائز دکدر. [بو حکم، دین اسلامه سالک اولانلر حقنده در، دین اسلامه سلوک
ایتمیلر حقنده جاری دکدر. آنلر طرفندن کندی دینلرنجه انتفاعی جائز اولان شیرلک
بیع و شرایی جائزدر.]

شوایکی شرطدن مستبان اولویور که بیعده مناط حکم، حقیقه و شرعاً ثبوت انتفاعدر.
بو مناط نرده تحقق ایدرسه یعنی برشی هم حقیقه، همده شرعاً نافع و مفید اولورایسه
بیعی صحیح اولور، بونلردن بری بولونماز ایسه صحیح اولماز، پوبابده طبع انسانیک میلی
ویا عدم میلی قضیه سنک دخلی یوقدر. بر شیئ نفی ثابت اولدقدن صوکرده آرتق طبع
انسانیک آکا مائل اولماسی، جواز بیعه مانع دکدر. بو اساس فقهی بی کو سترمک
ایچون فقها « جواز بیع، حل انتفاع ایله دائردر »، « بطلان بیع، حرمت انتفاع
ایله دائردر » قاعده فقهیه لرینی وضع ایتشلردر. بونک ایچوندر که بوتون معتبرات فقهیه ده
تصریح اولوندینی وجهله لاشه نك طیرناخی، بوسنوزی، کیسکی، دیشی، یوکی، صاچی،
قیلی و سیکیری دخلی طبع انسانی به کلیاً منافی اولدقلری حالده بشرک مقاصد مختلفه سته
خادم بولونقلرندن بیع و شراری فقهی طرفدن تجویز اولونمشدر .

حقیقه و ماده نفعی ثابت اولان بر شیئك شرعاً نفعی ثابت یعنی آنكه انتفاع مشروع و حلال اولمق ایچون آریجه مثبت بر دلیل شرعی تحریرسنه حاجت یوقدر ، انتفاعی منع و تحریم ایده جك بر دلیلك موجود اولماسی کافیدر . [بو بایده هدایه شرعی کفایه ده و بدایعه صراحت کامله وارددر] .

چونكه مذاهب مختلفه یه منسوب بر چوق فقهانك و تخصیص علی الیه و فقهای حنفیه نك قبول ایتدکری مسائل اصلیه دن اولان و دائره شمولی معاملات ناسك كافة اقسامی محیط بولونان « اشیاده اصل اولان اباحه در » قاعده اساسیه سنه بناء بین الناس حقیقه نافع و مفید اولان برشی ، خلافته دلیل بولونمدیقه شرعاً نافع عد اولونور . مکرکه برشیدن هر وجهله استفاده یی مانع بر دلیل شرعی بولونمش اولسون . . قطعی بر دلیل شرعی ایله هر صورته استفاده سی ممنوع و حرام اولان شیرلر ایسه لاشه نك آتی ، ایرین ، مایع حالده بولونان قان ، شاراب و لحم خنزیر کبی اوچ بش شیدن عبارتدر .

جواز بیع ، حل انتفاع ایله دائر اولدینی ایچوندرکه حرمت اکل ، صحت بیعه مانع دکلدر . زیرا بر شیئك اکل و یا شرابی شرعاً ممنوع اولمق ، اوشیدن دیگر صورته انتفاعك ممنوعیتی استلزام ایتمز . مرکب و استر کبی که بونلرک اکل شرعاً ممنوع اولدینی حالده آنلردن صور معلومه ایله انتفاع ممنوع دکلدر . بناء علیه اکل و یا شرابی ممنوع اولسون ، اولماسون هر هانکی بر مقصد و مصلحت ایچون نفع و فائده سی ثابت ، دنیاده نه قدر اشیا و حیوانات وار ایسه مذهب حنفیه جمله سنك بیعی صحیح و معتبردر . بوجهله اکل حرام اولدینی حالده جلدی ، پوستی ، بوینوزی ، کیمکی ، تویی کبی اجزاسیله انتفاع اولونان حیوانات و طیور اهلیه و غیر اهلیه نك و آوجیلق ، بکجیلک و حشرات آتی اتلاف کبی مقاصد مختلفه استحصاله خادم و یا دیگر صورته نفعی ثابت کدی ، کوپک ، شاهین ، طوغان ، آتماجه ، قارتال ، آبی ، مایمون ، چاقال ، قورد ، پارس ، قاپلان ، آرسلان و فیل کبی اهلی و غیر اهلی ، وحشی و غیر وحشی ، مفترس و غیر مفترس ، آزیلی و یریحی بالعموم طیور و حیواناتک بیعی جائزدر .

بعض فقها ، حیوانات و حشیه نك معلم اولسنی شرط ایتشلر سده بدایع و هدایه ده بیان اولوندینی اوزره روایت اصله ورأی مختاره کوره بویله بر شرطه لزوم یوقدر . معلم اولسون ، اولماسون جمله سنك بیعی صحیحدر . شو قدر وار که فاره ، عقرب ، قرق آیاق

وقور بغه کبی بین الناس هیچ بروجهله انتفاع و تمول اولونمیان و بناء علیه مال مفهومیده داخل بولونمیان حشرات موزیه نك بیعی صحیح اولماز . مع هذا بونلردن هر هانکی بری ، شاید بر مقصد صحیح ایچون قابل استفاده اولور ایسه آنک بیعی جائز اولور . نته کیم سولوك، ایك قوردی، کتب فقهیه ده (دود القرمز) دینلن بویا بوچکی کبی حشراتدن معدود اولان شیرك بیعی تجویز اولونمشدر . حتی سادات حنفیه دن فقیه ابواللیث حضرتلری زهرندن پان زهر (بادزهر) استحصالی کبی ادویه ده نفع وفائده سی ملاحظه سیله بیلانک بیله بیعی تجویز ایلمشدر .

مدامزی اثبات ضمیمه شو مسئله مهمه بی دخی قارئین کرامت انظار دقتنه عرض ایدیم که فقه شافعیجه بیعک صحتده میبعک نجس اولمبوب طاهر اولمی شرط ایسه ده فقه حنفیه طهارت، آنجق اکل و شربک جوازنده شرطدر ، بیعک صحتده شرط دکلدر . بناء علیه فقه های حنفیه کوره نجاست ، حرمت اکل موجددر ، صحت بیعه مانع دکلدر . بو اساسه میندر که ایچنه فاره دوشمک کبی بر سیله صوکرده دن نجس ایدن زیتون یاغی و امثالی مایعاناتک بیعی جائز اولدیغی کبی اساساً ذاتی و عینی نجس اولان بالمله حیوان و قوش کوبره لرینک بیعی جائزدر . حتی رأی راجحه کوره طوپراقله مخلوط اولسون ، اولماسون علی الاطلاق انسان کوبره سنک بیله بیعی صحیحدر . چونکه بونلرک زراعتده ، صنعتده و سائر خصوصانده نفع عظیمی بولوندیغندن خلقت بو مثللو شیرد احتیاجی درکاردر . بیع ایسه احتیاج ناسی تطمین ایچون مشروع قیلنمشدر .

غریبدر که بعض کتب فقهیه ده بو اساسدن ذهول ایدیلرک قبل الدباغه لاشه جلدینک بطلان بیعی کبی بعض مسائل ، نجاسته تعلیل ایدلمشدر . حالبوکه هدایه ده تصریح اولوندیغی وجهله جلد مذکورک بیعی صحیح اولماسی ، نجاستدن دولای اولمبوب قبل الدباغه انتفاعه الویرشلی اولمیدیغنددر . بعد الدباغه بیعک جوازی ده دباغته اکتساب طهارت ایتسندن دکل ، بلکه انتفاعه کسب صلاحیت ایتش اولمسنددر . مدقق شهر کمال الدین ابن هام حضرتلری هدایه شرحی فتح القدیرده ، بو مسئله نك شرحده « بوکبی مسائلده بطلان بیعی نجاسته تعلیل ، اصلاً دوضری و لایق دکلدر . چونکه بطلان بیع ، آنجق حرمت انتفاع ایله دائردر . بونک ایچوندر که سرقین یعنی کوبره عینی و ذاتی نجس اولدیغی حالده کندیسیله انتفاع ایدمک ایچون بیعی تجویز ایدلمشدر » دیور . .

ایشته فقه حنفیه دائر مطبوع و غیر مطبوع موجود کتابلر ایچنده اک زیاده وثوق

واعتماده شایان اولان و مؤلفارینک بعضاری طبقات فقہان مجتہد فی المسئلہ ، بعضاری ده اصحاب ترجیح مرتبہ سنده بولونان کتب فقہیہ ده مصرح سالف الذکر مسائل فقہیہ ایله قطعاً ثابت اولمشدرکه مجله ، بوجه معروض مالک تعریفه «طبع انسانی مائل اولوبده» قیدینی علاوه ایتدکه فقہای حنفیه نك تعقیب ایتدکری مسلک فقہیدن کلیاً انحراف ایتش اولویور. چونکه اولجده سوبله مش ایدک که مجله ، مالی اوصورتله تعریف ایتدکدن صوکره مال اولیان شئک بیعی باطل اوله جعنی سوبله یور. ناسک انتفاع واحتیاجندن هیچ بحث ایتبور. هیچ بر فرد بولونورمی که مالایان اموال واثیانک جمله سندن دکلسه ده اکثریسندن طبع انسانی استکراه ایتیوب آنلره مائل اولور دیسون ! . مکرکه «طبع انسانی» تعیرینه قانون لساندن ، طرق بیاندن خارج ، کیمسه نك خاطرینه کلیه جک برمعنی ویرلش اولسون. جالبوکه تعریفلرده بر لفظک معنای حقیقیسی مهجور ، مفهوم مجازیسی مشهور اولدجه طریق مجازه سلوک ایتک جائز دکلدر . خصوصیه عوام ناسک بیله سهولته آکلامسی لازم کلن بر قانونده اولور ایسه . .

شوحالده مجله یه کوره ذکر اولونان اموال واثیانک بیع وشراسی باطل اولمق اقتضا ایدیورکه زمانمزده بونک تطبیق غیرقابل اولدینی وارسته ایضاحدر. بونک ایچون مجله نك ، زمانمزک احتیاجیله متناسب اولمدینی جهته تعدیل مقتضی ماده لری میاننده الاول تعدیل ضروری اولان ماده لرندن بریده اشبومالک تعین ماهیتنه متدائر اولان (۱۲۶) نجی ماده در. ده ها دوغریسی بو ماده نی مجله دن بوتون بوتون طی ایتدکدر . زیرا بوکی الفاظک معناری قانون ایله دکل ، عرف ایله تعین ایدر : نته کیم بالاده بیان اولوندینی وجهله بدایع وتنویر الابصارده بو صورت اختیار اولونمشدر .

حقوق فاکواته سی اصول فقه

وتشریع مدرسی وازمیر مبعوثی

سیر

مکتبہ علمیہ